

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Českých Budějovicích v senátě složeném z předsedy JUDr. Romana Bárty a přísedících Jana Bendy a Dany Petrové, rozhodl v hlavním líčení konaném dne 25. října 2012, **t a k t o :**

Obžalovaný

XXXXX

nar. XXXXX v XXXXX, trvale bytem XXXXX, t.č. ve vazbě ve Vazební věznici v Českých Budějovicích,

j e v i n n e n ž e

dne 23. listopadu 2011 mezi 20:00 a 21:00 hodinou na silnici vedoucí z města Dačice do obce Jemnice, okres Jindřichův Hradec, za značkou označující konec města Dačice, bodl XXXXX, nar. XXXXX, přesně nezjištěným ostrým předmětem, srozuměn s tím, že může napadeného usmrtit, silou nejméně střední intenzity, do levé horní části těla, kde se nachází životně důležité orgány a způsobil mu takto bodnořeznou ránu v přední podpažní čáře vlevo na hrudníku dole, pronikající do dutiny hrudní šestým mezižebřím, natětí horního okraje sedmého žebra, horního a dolního laloku levé plicे vpředu dole přes mezilalokovou rýhu, pronikající zevním a vnitřním listem osrdečníku a zadní stěnou levé srdeční komory do jejího nitra a v důsledku bodné rány srdce XXXXX dne 23.11.2011 ve 20:55 hodin zemřel, přičemž obžalovaný po útoku z místa utekl a poškozeného na místě bez pomoci zanechal,

t e d y

jiného úmyslně usmrtil,

č í m ž s p á c h a l

zločin vraždy podle § 140 odst. 1 tr. zákoníku,

a o d s u z u j e s e z a t o

podle § 140 odst. 1 tr. zákoníku k **trestu odnětí svobody na 11 (jedenáct) let.**

Podle § 56 odst. 2 písm. d) tr. zákoníku se zařazuje obžalovaný pro účely výkonu trestu odnětí svobody **do věznice se zvýšenou ostrahou.**

Podle § 228 odst. 1 tr. řádu se ukládá obžalovanému povinnost uhradit poškozeným manželům XXXXX, nar. XXXXX a XXXXX, nar. XXXXX, bytem XXXXX, škodu ve výši 25.713,- Kč.

O d ů v o d n ě n í :

Ze svědeckých výpovědí XXXXX, XXXXX, XXXXX, XXXXX, XXXXX, XXXXX, XXXXX, fotodokumentace, listinných zpráv a znaleckých posudků z oboru toxikologie a z oboru soudního lékařství, záznamu volání poškozeného záchranné službě, vyšetřovacího pokusu a úředních záznamů, soud zjistil tento skutkový stav.

Poškozený XXXXX byl dlouhodobým uživatelem drog a bez pozitivního výsledku absolvoval protialkoholní léčení. Dne 23. listopadu 2011 odešel z trvalého bydliště, kde žil se svými rodiči a v odpoledních hodinách odjel poškozený a obžalovaný XXXXX motorovým vozidlem, které řídil XXXXX do Dačic a společně s nimi ještě jel XXXXX. XXXXX po 17:00 hodině zjistil, že se mu ztratil mobilní telefon a ve večerních hodinách s XXXXX projížděl hospody a hledali obžalovaného, XXXXX a poškozeného XXXXX. Po 22:00 hodině potkal XXXXX obžalovaného, který byl bez jedné boty a říkal, že hledal XXXXX a botu při tom ztratil. O poškozeném sdělil obžalovaný, že odešel domů. Během další jízdy spatřil XXXXX policisty a začal přemýšlet, zda obžalovaný poškozeného nenapadl. V restauraci, kam odešli, obžalovaný sdělil, že poškozeného XXXXX škrábnul.

Shora rozvedené důkazy pak i po doplnění dokazování podle závěru soudu následně prokázaly, že obžalovaný XXXXX dne 23. listopadu 2011 mezi 20:00 a 21:00 hodinou na silnici vedoucí z města Dačice do obce Jemnice, okres Jindřichův Hradec, za značkou označující konec města Dačice, bodl XXXXX, nar. XXXXX, přesně nezjištěným ostrým předmětem, srozuměn s tím, že může napadeného usmrtit, silou nejméně střední intenzity, do levé horní části těla, kde se nachází životně důležité orgány a způsobil mu takto bodnořeznou ránu v přední podpažní čáře vlevo na hrudníku dole, pronikající do dutiny hrudní šestým mezižebřím, natětí horního okraje sedmého žebra, horního a dolního laloku levé plíce vpředu dole přes mezilalokovou rýhu, pronikající zevním a vnitřním listem osrdečníku a zadní stěnou levé srdeční komory do jejího nitra a v důsledku bodné rány srdce XXXXX dne 23.11.2011 ve 20:55 hodin zemřel, přičemž obžalovaný po útoku z místa utekl a poškozeného na místě bez pomoci zanechal.

Rozsudkem Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 15.6.2012, č.j. 16 T 16/2012-407, byl obžalovaný XXXXX uznán vinným skutkem rozvedeným ve výrokové části rozsudku ze dne 25.10.2012. Tento rozsudek byl usnesením Vrchního soudu v Praze ze dne 6.9.2012, sp. zn. 7 To 76/2012, k odvolání obžalovaného v celém rozsahu zrušen a věc byla vrácena Krajskému soudu v Českých Budějovicích k novému rozhodnutí.

Soudu prvního stupně bylo uloženo, aby provedl vyšetřovací pokus s obžalovaným, za současného zajištění fotodokumentace, za přítomnosti znalců z odvětví soudního lékařství, kteří při osobním výslechu u hlavního líčení uvedli, že není možné se k vzájemnému postavení obou osob vyjádřit bez toho, aby jim byly předestřeny eventuální varianty, ze kterých by se mohli pokusit vybrat. Znalci v průběhu vyšetřovacího pokusu se mohou blíže vyjádřit k tvrzení o obtížně a nepřírozeně dosažitelném místě zásahu, při eventuálním držení či spoludržení nože poškozeným, případně dále k tomu, zda se nutně musel obžalovaný zranit

a zda při jednání popsaném obžalovaným mohlo dojít u poškozeného i ke zranění rtu na pomezí sliznice a červeně.

Dále byla soudu prvního stupně uložena povinnost ověřit osud mobilního telefonu svědka XXXXX a posoudit, zda poškozený mohl v případě odcizení tohoto mobilu, odcizit i nůž, jehož existenci potvrdzoval i svědek XXXXX a posoudit alternativu, zda tento nůž mohl z vozidla svědka XXXXX vzít i obžalovaný. Soud by se měl zabývat tvrzením svědkyně XXXXX, nálezem láhve, boty a ponožky a podle závěru vrchního soudu nebylo možno akceptovat zjednodušený závěr nalézacího soudu, že poškozený byl nekonfliktním narkomanem a nemohl se tedy chovat tak, jak popsal obžalovaný.

V hlavním líčení nebyl také proveden důkaz telefonickým záznamem volání poškozeného a obžalovaný, ačkoli podle vlastního tvrzení měl být tomuto telefonátu přítomen, k jeho obsahu dotázán nebyl a nevysvětlil jej, ačkoli kromě své výpovědi i v odvolání tvrdil, že byl u toho, když poškozený telefonoval a choval se zcela normálně, bez známek zranění. Nalézací soud by měl také posoudit, proč obžalovaný v průběhu kritického večera uvedl dalším lidem, že poškozeného škrábnul, aniž by současně uvedl, že by se poškozeného snažil odzbrojit a rovněž tvrdil, že neví, co se stalo s předmětným nožem, přestože nůž nebyl na místě nalezen a je vyloučeno, že by tento nůž vzala jiná osoba.

Na základě pokynu vrchního soudu doplnil krajský soud dokazování vyšetřovacím pokusem za přítomnosti obou znalců z oboru soudního lékařství, přehráním záznamu volání poškozeného záchranné službě, včetně dalších záznamů, i zjištěním, co se stalo s mobilem svědka XXXXX, přičemž vyšetřovací pokus byl nahrán a byla zajištěna fotodokumentace.

K samotnému záznamu volání poškozeného záchranné službě obžalovaný uvedl, že poškozeného slyšel, jak volá, ale neuvědomil si, že by mu něco bylo. Nevěděl, že poškozený má nějaké bodné zranění, neboť byl od něho ve vzdálenosti minimálně deseti metrů. Připustil možnost, že nůž z místa odnesl, ale nepamatuje si na to. Neví, co se stalo s nožem, chvílemi, když běžel, ani nevěděl, kde je a co tam dělá.

V dalším hlavním líčení nebyl proveden důkaz výsledkem svědka XXXXX, jehož přítomnost při předcházejícím hlavním líčení nebyla zajištěna ani prostřednictvím policie, a pokud jde o vyjádření tohoto svědka, považoval soud po doplnění dokazování výslech tohoto svědka za nadbytečný.

Obžalovaný v průběhu hlavního líčení předváděl své postavení i postavení poškozeného a uvedl, že poškozený na něj běžel a on si pamatuje, že se o nůž přetahovali, přičemž poškozený nůž držel určitě v pravé ruce. Poškozeného mohl udeřit při přetahování loktem a nevyloučil, že nůž mohl držet za špičku.

Znalci z oboru soudního lékařství, kteří byli přítomni vyšetřovacímu pokusu, dospěli k závěru, že takto předvedeným mechanismem ke smrtelnému zranění poškozeného dojít nemohlo a ukázali na figurantovi, kde byla bodná rána zasazena a jakým směrem směřovala, přičemž toto bylo nahráno na videokameru a vyfotografováno. K rance na rtu mohlo dojít při přetahování nože zásahem lokte a tato alternativa nebyla vyloučena.

K dotazu obhájce znalci uvedli, že popis konfliktu obžalovaným je krajně nepravděpodobný, avšak po zranění se mohl poškozený chovat tak, aniž by na něm člověk poznal, že utrpěl smrtelné zranění, a to řádově po dobu desítek vteřin. Obžalovaný však

nemusel po konfliktu být zakrvácen. Jakékoli zasažení hrudníku, které proniká do jeho nitra, může být smrtelným zraněním a při neposkytnutí péče je vysoká pravděpodobnost smrti.

Závěry znaleckého posudku z oboru soudního lékařství také prokázaly, že příčinou smrti poškozeného XXXXX byla bodná rána srdce a rána byla zasazena silou nejméně střední intenzity, přičemž ostří předmětu, kterým byl poškozený bodnut, směřovalo dolů, mírně dozadu. V průběhu hlavního líčení při vyšetřovacím pokusu obžalovaný předvedl, jakým způsobem probíhal konflikt mezi ním a poškozeným a znalci jednoznačně uzavřeli, že takto předvedeným mechanismem ke smrtelnému zranění poškozeného dojít nemohlo.

Přestože provedené důkazy prokázaly, že to byl poškozený XXXXX, kdo se zmocnil mobilního telefonu svědka XXXXX a nelze také vyloučit alternativu, že mohl před konfliktem pronásledovat obžalovaného XXXXX, další provedené důkazy podle názoru soudu prokázaly, že to byl právě obžalovaný, kdo byl při konfliktu ozbrojen nožem, a kdo vedl smrtící ránu.

Při hodnocení obhajoby obžalovaného nemohl krajský soud přehlédnout, že sám poškozený při telefonování na centrálu záchranného systému uvedl, že byl bodnut nožem, vyjádření obžalovaného, že možná nůž odnesl, aniž by přesně věděl, co dělá, nelze považovat za věrohodné a za podstatné považuje krajský soud vyjádření znalců z oboru soudního lékařství, že způsobem, který obžalovaný předvedl na figurantovi, nemohlo ke smrtelnému zranění poškozeného dojít.

V průběhu kritického večera neuvedl obžalovaný žádné z dalších osob, s nimiž se setkal, že by byl poškozeným napaden a snažil se jej odzbrojit a pouze uvedl, že poškozeného škrábnul a uváděl také, že poškozený odešel domů.

Po doplnění dokazování posoudil soud obhajobu obžalovaného jako účelovou a nevěrohodnou. Pokud by došlo ke konfliktu mezi obžalovaným a poškozeným za situace, kdy by byl obžalovaný napaden a musel poškozeného odzbrojit, nebránila žádná skutečnost tomu, aby tento průběh incidentu popsal dalším osobám. V jeho neprospěch svědčí volání poškozeného, že byl bodnut, i skutečnost, že nůž z místa mohl odnést pouze obžalovaný a pokud by při konfliktu držel poškozený nůž v ruce, nebyl by zde logický důvod, aby tohoto nože se zmocňoval obžalovaný a odnášel jej z místa konfliktu. Tyto skutečnosti spolu s vyjádřením znalců z oboru soudního lékařství, vedly krajský soud k závěru, že z důvodů, které již nebylo možno zjistit, avšak za situace, kdy obžalovaný nejednal v nutné obraně, zaútočil na poškozeného ostrým předmětem silou nejméně střední intenzity, bodl poškozeného do levé horní části těla, a to míst, kde se nachází životně důležité orgány a v důsledku probodnutí srdce poškozený XXXXX krátce po příjezdu zdravotnické záchranné služby zemřel.

Závěry znalkyně z oboru psychiatrie, s nimiž se krajský soud ztotožnil, prokázaly, že v době spáchání činu mohl pachatel rozpoznat protiprávnost svého jednání pro společnost a jeho schopnosti ovládat své jednání vůlí, byly sníženy pouze nepodstatně, vlivem užití opiátové substituce, sedativa a alkoholu, přičemž se nejednalo o patickou opilost. Soud také nemohl přehlédnout, že obžalovaný pod vlivem větší zátěže může ztratit kontrolu a projevit impulsivní, respektive zkratkovité jednání a může u něho tedy dojít i ke snadnějšímu vybavení agresivních vzorců jednání.

Tyto skutečnosti vedly krajský soud k závěru, že obžalovaný z příčin, které nebylo možno zjistit, zaútočil na poškozeného ostrým předmětem silou nejméně střední intenzity, bodl ho do levé horní části těla, míst, kde se nachází životně důležité orgány a v důsledku probodnutí srdce poškozený XXXXX krátce po příjezdu zdravotnické záchranné služby zemřel.

Protože obžalovaný zaútočil na poškozeného ostrým předmětem silou nejméně střední intenzity bodnutím do míst, kde se nachází srdce, a po tomto útoku zanechal poškozeného na místě bez jakékoli pomoci a z místa utekl, dospěl krajský soud k závěru, že obžalovaný, který je plně trestně odpovědným pachatelem, byl přinejmenším srozuměn, že tímto útokem může poškozeného usmrtit. Srozuměním se rozumí i smíření pachatele s tím, že způsobem uvedeným v trestním zákoně může porušit nebo ohrozit zájem chráněný takovým zákonem, a podle závěru soudu toto smíření vyplývá i z následného chování pachatele, který těžce zraněného poškozeného opustil, z místa utekl, aniž by mu jakákoli závažnější okolnost bránila v přivolání pomoci, či ve snaze, aby sám jakýmkoli způsobem zraněnému pomohl. Pokud by obžalovaný nebyl s následky svého jednání srozuměn, bylo by zcela logické, aby činil veškeré kroky pro záchranu samotného poškozeného. Soud nemohl jako věrohodné akceptovat postupné změny ve výpovědi obžalovaného, že byl v době volání na záchrannou službu od poškozeného vzdálen minimálně 10 metrů a nemohl si tedy být vědom jeho závažného zranění.

Z těchto důvodů byl proto obžalovaný XXXXX uznán vinným zločinem vraždy podle § 140 odst. 1 tr. zákoníku.

Při posuzování, jaký trest pachateli uložit, vzal soud v úvahu předchozí život pachatele, i závěry znaleckého posudku z oboru psychiatrie a psychologie. Obžalovaný je zařazen v substitučním programu již roky naprosto bez efektu a disponuje mírně podprůměrnou inteligencí. Jeho schopnost empatie je omezená a znalec z oboru psychologie uzavřel, že je negativní introspekce ve smyslu výčitek svědomí a pocity viny se u obžalovaného neobjevují. Úspěšná resocializace je negativně ovlivňována smíšenou poruchou osobnosti a závislostí a pravidelným užíváním několika psychoaktivních látek. V místě bydliště byl obžalovaný opakovaně postihován v přestupkovém řízení a od roku 1996 se dopouštěl protiprávního jednání. Z výkonu trestu byl propuštěn 28.9.2010 a trestním příkazem Okresního soudu v Jindřichově Hradci ze dne 3.1.2011, sp. zn. 1 T 183/2010, který nabyl právní moci 19.2.2011, byl za přečin poškození cizí věci podle § 228 odst. 1 tr. zákoníku odsouzen k trestu odnětí svobody na pět měsíců, jehož výkon byl podmíněně odložen na zkušební dobu dvaceti měsíců. Činu se dopustil tím, že dne 17.11.2010 kolem 18:00 hod. v Dačicích, okr. Jindřichův Hradec, ve stavu těžké opilosti, ale při zachování ovládacích a rozpoznávacích schopností, ve zlosti, záměrně opakovaným úderem pěstí rozbil okno u zadních dveří a ulomil levé vnější boční zrcátko, na parkovišti před obchodním domem Lidl odstaveného osobního automobilu zn. Citroen Saxo, RZ XXXXX, majitelů manželů XXXXX a XXXXX, bytem XXXXX, čímž způsobil škodu ve výši nejméně 7.500,- Kč.

Pachateli byl ukládán trest odnětí svobody v zákonné trestní sazbě na deset až osmnáct let. Provedené důkazy neprokázaly, že by násilný čin obžalovaného byl na základě promyšleného jednání a je třeba vycházet ze závěru, že šlo o jednání v prostém zlobném afektu a projednávaný zločin vraždy, že obžalovaný spáchal v nepřímém úmyslu. Na pachatele nebylo dosud působeno výkonem dlouhodobého trestu odnětí svobody a vzhledem k těmto okolnostem přistoupil krajský soud k uložení trestu při dolní hranici zákonné trestní

sazby, a to ve výměře jedenáct let. Tento trest je již ze zákona nepodmíněný. Pro účely výkonu tohoto trestu pak byl obžalovaný zařazen podle § 56 odst. 2 písm. d) tr. zákoníku do věznice se zvýšenou ostrahou, neboť mu byl za zvlášť závažný zločin uložen trest odnětí svobody ve výměře přesahující osm let a krajský soud neshledal zákonné podmínky pro postup podle § 56 odst. 3 tr. zákoníku, tedy pro zařazení pachatele do mírnějšího typu věznice.

K trestnímu řízení se s požadavkem náhrady škody řádně a včas připojili manželé XXXXX, kteří odkázali na konkretizaci škody v listinách založených ve spise. Tyto listiny prokázaly požadovanou výši škody, a tato škoda byla způsobena zločinem, jímž je obžalovaný uznáván vinným. Proto byla obžalovanému uložena povinnost uhradit škodu ve výši 25.713,- Kč.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do osmi dnů od jeho doručení prostřednictvím soudu podepsaného k Vrchnímu soudu v Praze (§ 248 odst. 1 tr.ř., § 252 tr.ř.), a to ve trojím vyhotovení.

Státní zástupce tak může učinit pro nesprávnost kteréhokoli výroku, obžalovaný pro nesprávnost výroku, který se ho přímo dotýká, zúčastněná osoba pro nesprávnost výroku o zabránění věci, poškozený, který uplatnil nárok na náhradu škody, pro nesprávnost výroku o náhradě škody. Osoba oprávněná napadat rozsudek pro nesprávnost některého jeho výroku může jej napadat také proto, že takový výrok učiněn nebyl, jakož i pro porušení ustanovení o řízení předcházejícím rozsudku, jestliže toto porušení mohlo způsobit, že výrok je nesprávný nebo chybí (§ 246 odst. 1 tr.ř.).

Ve prospěch obžalovaného mohou rozsudek odvoláním napadnout kromě obžalovaného a státního zástupce i příbuzní obžalovaného v pokolení přímém, jeho sourozenci, osvojitel, osvojenec, manžel a druh. Státní zástupce tak může učinit i proti vůli obžalovaného. Je-li obžalovaný zbaven způsobilosti k právním úkonům nebo je-li jeho způsobilosti k právním úkonům omezena, může i proti vůli obžalovaného za něho v jeho prospěch odvolání podat též jeho zákonný zástupce a jeho obhájce (247 odst. 2 tr.ř.)

Odvolání musí být ve shora uvedené lhůtě také odůvodněno tak, aby bylo patrné, v kterých výrocích je rozsudek napadán a jaké vady jsou vytýkány rozsudku nebo řízení, které rozsudku předcházelo. Státní zástupce je povinen v odvolání uvést, zda je podává, byť i zčásti, ve prospěch nebo v neprospěch obviněného. Odvolání lze opřít o nové skutečnosti a důkazy (§ 249 odst. 1, 2, 3 tr.ř.).

V Českých Budějovicích dne 25. října 2012

JUDr. Roman Bárta, v.r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:
Klára Lidinská